

eneste Bemærkning. Jeg skal ikke reise det hele Spørgsmaal om, hvorledes man bedst kan komme til den billigste Rente, men jeg vil blot nedlægge Indsigelse imod, at den oftere i Forhandlingen herom brugte Uttring udvikler sig til den almindelige Betragtning, at saadanne Bevillinger ikke skulde kunne nægtes. Jeg troer, for at holde mig til Sagen ganske i Almindelighed, at det ligger i selve Bevillingens Natur, som en efter Forholdene overladt Myndighed, at ligesaa vel som den kan gives, kan den ogsaa nægtes. Men denne Opfattelse af Bevillingsmyndigheden har i dette specielle Tilfælde ogsaa en historisk Støtte, som det forekommer mig med Hensyn til den udelukkende Udstedelse af disse Bevillinger det kan have sin Interesse her at fremdrage. Jeg skal i saa Henseende henlede Opmærksomheden paa en Udtalelse af en af de Indenrigsministre, som have havt at gøre med den Lov, der udkom derom, om en mulig fremtidig Nægtelse af disse Bevillinger. Jeg skal med den høitærede Formands Tilladelse læse et eneste Punktum op deraf; det staaer i den 10de Sessions Folkethingstidende, Spalte 1380; den daværende Indenrigsminister sagde, efterat han havde udviklet, hvorledes det var nødvendigt paa Grund af Creditforholdene, at der blev aabnet Veie til Bevillinger, men at det dog ikke derfor var nødvendigt, at disse Bevillinger skulde gives: „Jeg skal derfor indskrænke mig til i den Henseende at meddele, at Indenrigsministeriet har opfattet Betydningen af den Bevillingsmyndighed, der er given det, saaledes, at, naar bedre, fordeeltigere Conjuncturer igjen indtraadte, vilde det være at tage under nærmere Overveelse, om man ikke burde indskrænke Bevillingernes Antal og tage større Hensyn til de forskjellige Pantar, som kunne gives, og til andre lignende Omstændigheder, men saalænge Forholdene ere saaledes, som de nu ere, har Ministeriet troet, at, naar Debitor og Creditor vare enige, ikke at burde nægte en saadan Bevillings Meddelelse, og jeg indseer virkelig ikke, hvorledes Ministeriet, naar det ikke vilde give Anledning til Klage, kunde handle anderledes“. Det forekommer mig, at der i denne Udtalelse paa den 10de Rigsdag i 1858 af den daværende Indenrigsminister

virkelig ligger, at man i sin Tid udtrykkelig har tænkt sig, at Bevillingerne ogsaa kunne nægtes. Under de nærværende Pengeforhold skal jeg ikke føre Ordet for, at Bevillinger skal jeg ikke føre Ordet for, at Bevillinger til, at der svares 4½ og 5 pCt., skulde nægtes; thi jeg troer, at 4½ og 5 pCt. nu som den imellem Mand og Mand brugte Rentefod staaer i samme Forhold til 4 pCt., som for 30 Aar siden 4 pCt. stod i til 3 pCt., men jeg skulde dog udtale Duffet om, at man med Hensyn til de i de 2, 3 sidste Aar saa hyppigt forekommende Ansøgninger om at svare 6 pCt. og høiere, vilde tage disse Betragtninger af en tidligere Indenrigsminister under Overveelse og om muligt nægte saadanne Bevillinger; thi nominelt er det altid Debitorerne, der søge; men den hele Bevilling gives dog i Creditorernes Interesse. Jeg vilde ønske, at man, da man gav denne Lov, havde sagt, at det var Creditorerne og ikke Debitorerne, der skulde søge Bevillingen. Jeg troer, at det havde været heldigt, om de i Bevillingerne egentlig Interesserede ogsaa havde været dem, der vare blevne bestemte til at skulle være dem, der skulde indgive Ansøgningerne om Bevillingerne.

Berg: Jeg vilde ønske, at den høitagtede Indenrigsminister overfor Forlaget under Nr. 3 vilde erklære, at han i en langt større Udstrækning end hidtil vilde paatage sig at give de her omhandlede Bevillinger uden Erlæggelsen af noget Gebyr, og at, hvis den høitagtede Minister kunde give en saadan Erklæring, de ærede Forlagsstillere da vilde befrie os for at stemme over dette Spørgsmaal, deels fordi der efter min Formening ikke uden en saadan Opfattelse fra Ministerens Side vilde være vundet Noget omhelst ved at vedtage Forlaget, og deels fordi det i og for sig heller ikke er det sikreste Middel, de derved bringe i Anvendelse for at komme det Forhold tillivs i det Hele taget og fremkalde en Forbedring i det Forhold, som ærede Medlemmer have gjort sig til Dødsførere for at gennemføre en Forandring i. Naar jeg har tiltraadt Forlaget under Nr. 2 mod den Sædvane, som jeg ellers altid pleier at følge, nemlig ikke at være med til at stille Forslag